

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi metsästyslakia.

Esityksen taustalla on luontodirektiivin muutos suden suojeleluaseman osalta. Esityksen mukaan metsästyslaista poistettaisiin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksessa. Lakiin tehtäisiin myös teknisiä muutoksia.

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestokyvyn. Hallitusohjelmassa todetaan, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä ja että jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2026.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi	3
2.1 Kansainvälinen oikeus ja EU-oikeus	3
2.2 Kansallinen lainsäädäntö	5
3 Tavoitteet	6
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	7
4.1 Keskeiset ehdotukset	7
4.2 Pääasialliset vaikutukset	7
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	7
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset	7
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö	7
6 Lausuntopalaute	9
7 Säännöskohtaiset perustelut	10
8 Lakia alemman asteinen sääntely	12
9 Voimaantulo	12
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	12
10.1 Ympäristöperusoikeus	12
10.2 Asetuksenantovaltuudet	13
LAKIEHDOTUS	14
Laki metsästyslain muuttamisesta	14
LIITE	17
RINNAKKAISTEKSTI	17
Laki metsästyslain muuttamisesta	17

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelmaan, jonka mukaan suurpetopolitiikkaa on hoidettava tavalla, joka huomioi myös sosiaalisen kestäkyvyn. Hallitusohjelmassa todetaan, että suurpetojen kannanhoidollinen metsästys turvataan lainsäädännöllä ja että jo aloitettua työtä kannanhoidollisen sudenmetsästyksen mahdollistamiseksi jatketaan eduskunnan päätöksen mukaisesti.

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet 17.6.2025 direktiivin (EU) 2025/1237 neuvoston direktiivin 92/43/ETY (*luontodirektiivi*) muuttamisesta suden (*Canis lupus*) suojeluaseman osalta. Direktiivissä susi siirrettiin tiukasti suojeltujen lajien liitteestä IV liitteeseen V, jonka lajit eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 15.1.2027.

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen metsästyslain (615/1993) 41 §:n muuttamisesta (HE 21/2025 vp; EV 53/2025 vp) sisältää kolme lausumaa. Ensinnäkin eduskunta edellyttää, että EU:n luontodirektiivin muuttamisesta aiheutuvat suden rauhoituksen poistamiseen liittyvät säännösehdotukset tuodaan eduskunnan käsittelyyn heti vuoden 2025 syysistuntokauden alussa. Lisäksi eduskunta edellyttää, että maa- ja metsätalousministeriö valmistelee viipymättä tarvittavat metsästyslain teknistä laatua ja selkeyttä palvelevat muutokset ja että maa- ja metsätalousministeriö seuraa metsästyslainsäädännön toimivuutta ja jatkaa työtä sen eteen, että kannanhoidolliselle metsästykselle luodaan vakiintuneet puitteet. Maa- ja metsätalousvaliokunta totesi asiaa koskevassa mietinnössään (MmVM 1/2025), että kun suden siirto luontodirektiivin liitteeseen V toteutuu ja metsästyslain 37 §:n 3 momenttia muutetaan, suden ympärivuotinen rauhoitus poistuu. Alemman asteisen sääntelyn muuttamisen jälkeen suden metsästystä varten voidaan myöntää pyyntilupia muulloin kuin rauhoitusaikana.

Esitys on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Hallituksen esityksestä on pyydetty lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä. Esitysluonnos oli lausuntokierroksella lausuntopalvelu.fi-palvelussa 25.9.–24.10.2025, jossa kaikilla halukkailla oli mahdollisuus antaa lausuntonsa luonnoksesta. Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat nähtävillä osoitteessa: valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella MMM030:00/2025

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Kansainvälinen oikeus ja EU-oikeus

Yleissopimus Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta (SopS 29/86, jäljempänä *Bernin sopimus*) on Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta tehty yleissopimus. Sen ensisijainen tavoite on uhanalaisten lajien ja niiden elinympäristöjen suojelu. Sopimuksessa kiinnitetään erityistä huomiota sellaisien lajien ja luonnonalueiden suojelemiseen, jotka edellyttävät usean valtion yhteistyötä. Sopimuspuolten tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin luonnonvaraisten kasvi- ja eläinkantojen pitämiseksi tasolla, joka vastaa erityisesti ekologiaa, tieteellisiä ja sivistyksellisiä vaatimuksia, tai näiden sopeuttamiseksi tällaiselle tasolle. Tällöin sopimuspuolten tulee ottaa

huomioon taloudelliset ja virkistykselliset vaatimukset sekä paikallisesti uhanalaisten alalajien, muunnosten tai muotojen tarpeet.

Sopimus solmittiin vuonna 1979 ja tuli Suomessa voimaan vuonna 1986. Suden suojeluasemaa on muutettu siirtämällä laji sopimuksen liitteestä II (täysin rauhoitetut eläinlajit) liitteeseen III (suojelettavat eläinlajit). Liitemuutos tuli voimaan 7.3.2025. Bernin sopimuksen 12 artiklan mukaan sopimuspuolet voivat noudattaa tiukempia toimia luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelemiseksi kuin mitä sopimuksessa on määrätty. EU on Bernin sopimuksen sopimusosapuoli. EU on toimeenpannut Bernin sopimuksen luonto- ja lintudirektiivillä. Bernin sopimuksen liite II vastaa luontodirektiivin liitettä IV ja liite III liitettä V.

EU:n luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annettu neuvoston direktiivi 92/43/ETY (*luontodirektiivi*) koskee luonnonvaraista eläimistöä, kasvistoa ja luontotyyppejä. Luontodirektiivin 1 artiklan mukaan lajin suojelun taso katsotaan suotuisaksi, kun kyseisen lajin kannan kehittymistä koskevat tiedot osoittavat, että tämä laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana, ja lajin luontainen levinneisyysalue ei pienene eikä ole vaarassa pienentyä ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa, ja lajin kantojen pitkäaikaiseksi säilymiseksi on ja tulee todennäköisesti olemaan riittävän laaja elinympäristö.

Luontodirektiivin 2 artiklan 1 kohdan mukaan direktiivin tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä muun ohella lajeja suojelemalla. Saman artiklan 2 kohdan mukaan direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan lajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen. Artiklan 3 kohdan mukaan direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä otetaan huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja sivistykselliset vaatimukset sekä alueelliset ja paikalliset erityispiirteet.

Luontodirektiivissä lajien suojelusta säädetään 12—16 artikloissa. Lajit on eritelty direktiivin liitteisiin niiden suojelustatuksen mukaan. Luontodirektiivin 12 artiklan mukaan liitteessä IV a olevia eläinlajeja koskee tiukka suojelujärjestelmä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Jäsenvaltioiden on kiellettävä muun muassa näitä lajeja koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa sekä näiden lajien tahallinen häiritseminen erityisesti niiden lisääntymis-, jälkeläistenhoito-, talvehtimis- ja muuttoaikana. Liitteen IV a tiukasti suojeltuja riistaeläinlajeja ovat Suomessa karhu, ilves ja saukko.

Luontodirektiivin 14 artiklassa säädetään liitteessä V olevista lajeista, jotka eivät ole yhtä tiukasti suojeltuja kuin liitteen IV lajit. Luontodirektiivi lähtökohtaisesti sallii liitteen V lajien metsästyksen. Direktiivin 14 artikla edellyttää kuitenkin, että liitteen V lajien suojelutason tilaa on aktiivisesti seurattava. Jos seuranta osoittaa sen tarpeelliseksi, on jäsenvaltion toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä suojelutason turvaamiseksi. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla muun muassa lupajärjestelmä, kiintiöt, rauhoitusaika sekä paikallinen tai väliaikainen rauhoittaminen. Liitteen V riistaeläinlajeja ovat Suomessa susi, euroopanmajava, halli, kirjohylje, itämeren norppa, hilleri, näätä ja metsäjänis.

Luontodirektiivin 16 artiklassa säädetään poikkeuksesta 12 ja 14 artiklan mukaiseen suojeluun. Poikkeaminen on mahdollista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tämän lisäksi edellytetään esimerkiksi tarvetta erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseen tai turvallisuusperustetta (kts. luontodirektiivin 16 artikla 1 kohta alakohdat a–d). Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla suojelusta voidaan poiketa myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden

ottamiseksi kansallisten toimivaltaisten viranomaisten määrittelemissä rajoissa. Tällöin puhutaan ns. kannanhoidollisesta metsästyksestä.

2.2 Kansallinen lainsäädäntö

Luontodirektiivi on saatettu kansallisesti voimaan metsästyslain 5 §:ssä tarkoitettujen eläinlajien osalta metsästyslaissa (615/1993).

Metsästyslain 37 §:ssä säädetään riistaeläinlajin rauhoittamisesta. Jos riistaeläimen kannan säilymisen tai riistaeläinlajin häiritsemättömän lisääntymisen turvaaminen sitä edellyttää, riistaeläinlaji on rauhoitettava määrääjäksi tai toistaiseksi. Rauhoitettavista riistaeläinlajeista ja niiden rauhoitusajoista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Susi, karhu, saukko, ahma, ilves ja kirjohylje ovat kuitenkin suoraan lain nojalla aina rauhoitettuja. Rauhoitusajana riistaeläintä ei saa metsästää tai vahingoittaa eikä soidinta, pesintää tai poikasia saa häiritä.

Metsästyslain 38 §:ssä säädetään metsästyksen rajoittamisesta. Jos riistaeläinlajin kanta heikkenee pysyvästi tai tilapäisesti lajin esiintymisalueella tai osalla esiintymisaluetta, voidaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella kyseisen riistaeläinlajin metsästystä rajoittaa tai se voidaan kieltää kokonaan. Riistaeläinlajin metsästystä voidaan rajoittaa tai se voidaan kieltää myös, jos tavoiteltava riistaeläinlajin leviäminen tai metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Metsästyksen rajoittaminen voi tarkoittaa myös velvoitetta merkitä saalis tunnistumerkillä. Metsästyslain 50 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan rauhoittaa rauhoittamaton eläin tai rajoittaa sen pyydystämistä ja tappamista.

Metsästyslain 41 §:n mukaan Suomen riistakeskus voi myöntää luvan poiketa 37 ja 38 §:n sekä 50 §:n 2 momentin mukaisesta rauhoituksesta, kiellosta tai rajoituksesta 41 a–41 c §:ssä säädettyin edellytyksin. Lupaharkinnassa voidaan ottaa huomioon riistaeläinlajeja ja niiden elinympäristöjen hoitoa koskevat hoitosuunnitelmat, joiden toimenpiteillä otetaan huomioon luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (luontodirektiivi) 2 artikla. Suomen riistakeskus voi myös muulloin kuin 37 §:n nojalla säädettyinä rauhoitusajoina myöntää 41 a §:n 1 momentissa, 41 b §:n 1 momentissa ja 41 c §:ssä säädettyin edellytyksin poikkeusluvan riistaeläimen tai rauhoittamattoman eläimen häiritsemiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen.

Metsästyslain 41 a §:ssä säädetään edellytyksistä eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle. Jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella, 41 §:ssä tarkoitettu poikkeuslupa voidaan myöntää ahman, suden, karhun, saukon, ilveksen, euroopanmajavan, hallin, kirjohylkeen, itämeren norpan, hillerin, näädän ja metsäjäniksen pyydystämiseen tai tappamiseen:

- 1) luonnonvaraisen eläimistön tai kasviston säilyttämiseksi;
- 2) viljelmille, karjankasvatukselle, metsätaloudelle, kalataloudelle, porotaloudelle, vesistölle tai muulle omaisuudelle aiheutuvan erityisen merkittävän vahingon ehkäisemiseksi;
- 3) kansanterveyden, yleisen turvallisuuden tai muun erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle; tai
- 4) näiden lajien tutkimus-, koulutus-, uudelleensijoittamis- ja istuttamistarkoituksessa taikka eläintautien ehkäisemiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi. Momentissa tarkoitetun ns. kannanhoidollisen poikkeuslupan myöntämisen edellytyksenä on, ettei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja ettei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella.

Pyyntiluvasta ja alueellisesta kiintiöstä säädetään metsästyslain 10 §:ssä. Metsästyksen on oltava pyyntilupa tai metsästyksessä on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä alueellista kiintiötä, jos metsästyksestä aiheutuu muun kuin 26 §:ssä mainitun (hirvieläimen) riistaeläinlajin kannan vaarantuminen tai jos riistaeläinlajin metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista, pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä myöntämisessä noudatettavasta menettelystä ja muista pyyntilupaa koskevista seikoista sekä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta.

Pyyntilupien ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavan metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

Suomen riistakeskus myöntää pyyntiluvan sekä vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun metsästyksen seurannasta. Suomen riistakeskus voi poliisin tai rajavartiolaitoksen esityksestä peruuttaa voimassaolevan 10 tai 26 §:ssä tarkoitetun pyyntiluvan, jos luvan saaja rikkoo metsästyslain tai sen nojalla annettuja säännöksiä. Sama koskee olennaista lupaehtojen rikkomista. Peruutetun luvan saajalle ei myönnetä samana metsästysvuonna uutta vastaavan eläimen pyyntilupaa ennen kuin aiemman luvan peruuttaminen on lainvoimaisesti ratkaistu tai peruuttaminen kumotaan.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on toteuttaa eduskunnan lausumat suden ympärivuotista rauhoitusta koskevan säännöksen poistamisesta sekä metsästyslain teknistä laatua ja selkeyttä palvelevista säännösehdoista.

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen metsästyslain 41 §:n muuttamisesta (HE 21/2025 vp; EV 53/2025 vp) sisältää kolme lausumaa. Ensinnäkin eduskunta edellyttää, että EU:n luontodirektiivin muuttamisesta aiheutuvat suden rauhoituksen poistamiseen liittyvät säännösehdotukset tuodaan eduskunnan käsittelyyn heti vuoden 2025 syysistuntokauden alussa. Lisäksi eduskunta edellyttää, että maa- ja metsätalousministeriö valmistelee viipymättä tarvittavat metsästyslain teknistä laatua ja selkeyttä palvelevat muutokset ja että maa- ja metsätalousministeriö seuraa metsästyslainsäädännön toimivuutta ja jatkaa työtä sen eteen, että kannanhoidolliselle metsästykselle luodaan vakiintuneet puitteet.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan poistettavaksi metsästyslain 37 §:n 3 momentin säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta. Suden rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksella. Samalla metsästyslakiin tehtäisiin muutoksia, jotka parantaisivat lain teknistä laatua ja selkeyttä. Lisäksi laissa säädettäisiin suden metsästyksen käytännön järjestelyihin liittyvistä seikoista.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Suden rauhoituksen poistaminen mahdollistaa metsästyslain 41 §:n ja 41 a §:n ohella lajin metsästyksen metsästyslain 10 §:n nojalla, joka joustavoittaa suden kannanhoidon tavoitteiden saavuttamista ja sudesta aiheutuvien sosioekonomisten vaikutusten hallintaa.

Susikannan sosioekonomisia vaikutuksia on voitu hallita tähän asti vain vahinko- ja turvallisuusperusteisilla poikkeusluvilla. Vaikka metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista annetun valtioneuvoston asetuksen viimeisimmän muutoksen (479/2024) jälkeen näiden poikkeuslupien myöntäminen on tehostunut aiempiin vuosiin nähden, on susikanta jatkanut kasvuaan ja levittäytymistä uusille alueille. Susikannan kokoon tai kannan kasvuvauhtiin ei näillä poikkeusluvilla ole ollut vaikutusta. Tästä syystä susista aiheutuneet kielteiset vaikutukset susialueilla asuvien ihmisten arkeen ja lammastalouden harjoittamiseen ovat lisääntyneet ja laajenneet uusille alueille. Tähän tilanteeseen on päädytty, kun ns. suden kannanhoidollisia poikkeuslupia ei valitusten ja metsästyslain 41 a §:ään liittyvän oikeuskäytännön vuoksi ole ollut mahdollista saada täytäntöönpanoon.

Poistamalla suden rauhoitus ja asettamalla lajille metsästysaika, voidaan susikannan kannanhoidoa jatkossa mahdollistaa metsästysaikana metsästyslain 10 §:n mukaisessa menettelyssä. Tähän ei liity luontodirektiivin 16 artiklan edellyttämiä tiukkoja poikkeuskriteereitä, jotka ovat viime vuosina johtaneet myös karhun ja ilveksen kannanhoidollisen metsästyksen estymiseen. Jatkossa poikkeuslupia – käytännössä vahinko- ja turvallisuusperusteisia – käytettäisiin lähinnä akuuteissa tapauksissa.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Mahdollinen vaihtoehto olisi säilyttää susi edelleen rauhoitettuna ympärivuoden, mutta tällöin tilanne ei muuttuisi nykyisestä, koska edelleen sovellettaisiin luontodirektiivin 16 artiklan tiukkoja poikkeuskriteereitä.

Tosiasialliset vaihtoehdot liittyvät siihen edellytetäänkö sudelta metsästysaikana pyyntilupaa vai mahdollistetaanko metsästys alueellisen kiintiön nojalla. Asiasta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö

Joissakin jäsenmaissa, joissa sudet ovat jo vanhastaan kuuluneet liitteeseen V, niitä hallinnoidaan riistalajina (esimerkiksi Virossa, Latviassa ja Liettuassa). Toisaalta joissakin

jäsenvaltioissa, joissa sudet ovat sisältyneet osittain tai kokonaan liitteeseen V, populaatiot on tiukasti suojeltu kansallisella lainsäädännöllä (esimerkiksi Puolassa ja Slovakiassa). Viron, Latvian ja Liettuan osalta susi sisällytettiin luontodirektiivin liitteeseen V vuonna 2004, kun maat liittyivät Euroopan unioniin.

Virossa suden metsästys perustuu metsästyslakiin (Jahiseadus) ja metsästysasetukseen (Jahieeskiri). Viron ympäristövirasto (Keskkonnaagentuur) laatii vuosittain riistakantojen seurantaa koskevan kertomuksen, joka sisältää kuvauksen riistakantojen tilasta ja siinä tapahtuneista muutoksista, ennakkoinnin tulevasta kehityksestä sekä arvioinnin vaaratekijöistä. Kertomus sisältää myös suositukset metsästyskiintiöistä ja -muodoista. Ympäristölautakunta (Keskkonnaamet) vahvistaa vuosittain suden ja muiden suurpetojen metsästyskiintiöt edellä mainitun kertomuksen ja metsästyskomitean ehdotuksen perusteella. Metsästyskaudella 2024–2025 kiintiö oli 134 sutta, joista 119 kaadettiin. Metsästysasetuksen mukaan sutta saa metsästä marraskuun alusta helmikuun loppuun. Lisäksi ympäristölautakunta voi myöntää ns. vahinkoperusteisia poikkeuslupia varsinaisen metsästyskauden ulkopuolella.

Latviassa susi kuuluu metsästyslaissa (Medību likums) tarkoitettuihin rajoitettuihin riistaeläimiin, joiden metsästystä säädellään kiintiöillä. Metsästyssääntöjen (Medību noteikumi) mukaan sutta voidaan metsästä 15. heinäkuuta alkaen, kunnes valtion metsähallinnon määrittämä metsästysmäärä on käytetty loppuun, kuitenkin enintään 31. maaliskuuta asti. Valtion metsähallinnon 11.7.2024 antama määräys sudenmetsästyksen sallitusta määrästä metsästyskaudella 2024/2025 oli 300 eläintä. Kiintiö määritetään arvioiden suurpetojen suojelusta ja kotieläimille aiheutuvan vakavan vahingon estämisestä johtuvia tarkoituksenmukaisuusnäkökohtia.

Liettuan tasavallan metsästyslaki (Lietuvos respublikos medžioklės įstatymas) sisältää yleiset säännökset metsästyksessä. Liettuan metsästyssäännön mukaan susi kuuluu riistaeläimiin, joiden metsästystä on rajoitettu. Liettuan ympäristöministeriö määrää vuosittain metsästettävien susien kiintiön, joka perustuu susikannan seurantatietoihin sekä tieteellisiin tutkimuksiin ja suosituksiin. Metsästyskaudella 2024–2025 suden metsästyskiintiö oli 341, joista 326 sutta kaadettiin. Liettuan tasavallan metsästyssääntöjen mukaan susia saa metsästä 15. lokakuuta - 31. maaliskuuta. Jos vahvistettu metsästyskiintiö kuitenkin käytetään loppuun aiemmin, sudenmetsästyskausi päättyy, kun kiintiö saavutetaan.

Ruotsin järjestelmää ohjaavat metsästyslaki (Jaktlag 1987:259) ja metsästysasetus (Jaktförordning 1987:905). Ruotsin Ympäristönsuojeluvirasto (Naturvårdsverket) vastaa suden kannanhoidon yleisistä linjauksista ja voi tehdä niin sanotun delegointipäätöksen, jonka nojalla lääninhallitukset (länsstyrelser) päättävät alueellisesta lupametsästyksestä (licensjakt). Nämä luvat ovat metsästysasetuksen 23c pykälän mukaisia poikkeuslupia, jotka perustuvat luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e-alakohtaan. Lupametsästyksen lisäksi Ruotsissa susia kaadetaan ns.suojametsästyksellä (skyddsjakt), jotka vastaavat Suomen vahinko- ja turvallisuusperusteisia poikkeuslupia.

Lääninhallitukset kohdentavat käytännössä metsästysluvut aina tiettyyn laumaan tavoitteena poistaa kokonaan kyseinen lauma. Metsästyksen kohdentamisessa otetaan huomioon se, että metsästys ei kohdennu laumaan, jossa on geneettisesti tärkeä yksilö. Geneettisesti tärkeänä yksilönä pidetään yksilöä, joka on tunnetusti siirtynyt Skandinavian susikantaan Suomesta tai Venäjältä tai tällaisen yksilön jälkeläinen.

Suden kannanhoidollinen metsästys on ollut Ruotsissa vakiintunutta noin kymmenen vuoden ajan. Metsästyskaudella 2023–2024 sallittiin yhteensä 36 suden lupametsästyksen kiintiö, joista 35 yksilöä kaadettiin. Metsästys kohdentui kuuteen eri laumaan viidessä eri läänissä.

Metsästyskaudella 2024–2025 sallittiin yhteensä 30 suden lupametsästyksen kiintiö ja saaliiksi saatiin 25 yksilöä. Metsästyksessä kohdentui viiden eri läänin alueella viiteen eri laumaan. Metsästyksen mitoitus ja kohdentaminen vahvistetaan vuosittain läänikohtaisesti kannanarvion ja DNA-seurannan perusteella.

Ruotsin malli yhdistää alueellisen päätöksenteon, tiukan valvonnan ja kansallisen vastuun. DNA-seuranta ja avoin raportointi ovat osa vuosittaista lupametsästyksen kiintiöpäätösten valmistelua. Ruotsin hallituksen suden liitteen muutosta koskeneen muistion (Ändring av direktiv om skyddsstatus för varg (Fakta-pm om EU-förslag 2024/25:FPM27 : COM(2025) 106) | Sveriges riksdag) mukaan Ruotsissa suden liitteen muutos ei tule johtamaan säädösmuutoksiin, jotka koskevat suden metsästystä. Jatkossakin Ruotsin lupametsästys perustuu metsästysasetuksen 23 c pykälään, ja on siten yhteensopiva EU:n luontodirektiivin liitteen V kanssa.

6 Lausuntopalaute

Esitysluonnos oli 25.9.–24.10.2025 lausuntopalaute.fi-palvelussa, jossa kaikilla halukkailla oli mahdollisuus antaa lausuntonsa luonnoksesta. Lisäksi esityksestä pyydettiin lausunnot keskeisiltä sidosryhmiltä. Lausuntoja annettiin yhteensä 127 kappaletta: 59 organisaatioilta ja 68 yksityishenkilöiltä. Lausuntopyyntö, saadut lausunnot sekä tarkempi lausuntoyhteenveto löytyvät valtioneuvoston hankeikkunan julkisesta palvelusta osoitteessa valtioneuvosto.fi/hankkeet tunnuksella MMM030:00/2025.

Lausuntopalauteissa useat metsästäjäjärjestöt, maatalouden edustajat ja alueelliset toimijat kannattavat suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamista ja kiintiömetsästyksen mahdollistamista. Perusteluina esitetään muun muassa, että suden aiheuttamat vahingot kotieläimille, erityisesti lampailla ja pihvikarjalle, ovat merkittäviä ja kasvussa. Suden ihmisarkuus on vähentynyt, mikä aiheuttaa turvallisuushuolia erityisesti maaseudulla. Kiintiömetsästys nähdään hallinnollisesti selkeänä ja tehokkaana tapana toteuttaa kannanhoitoa.

Toisaalta luonnonsuojelujärjestöt, eläinoikeusjärjestöt, osa tutkijoista ja monet yksityishenkilöt vastustavat muutosta. Jotkut lausunnonantajat katsovat, että susi on edelleen erittäin uhanalainen laji, eikä suotuisaa suojelutasoa ole saavutettu. Kiintiömetsästys voi johtaa laumojen hajoamiseen, mikä lisää vahinkoja ja heikentää kannan elinvoimaisuutta. EU:n luontodirektiivin velvoitteet edellyttävät varovaisuusperiaatteen noudattamista ja tieteellistä perustelua metsästykselle. Salametsästyksen riski kasvaa, jos metsästykselle annetaan poliittinen hyväksyntä. Lisäksi ympäristöjärjestöjen valitusoikeuden rajoittaminen nähdään ongelmallisena perustuslain ja EU-oikeuden kannalta.

Oikeusministeriö kiinnitti lausunnossaan huomiota DNA-näytteenottovelvollisuuteen liittyvän rangaistussääntelyn perustelujen puutteisiin. Oikeusministeriön lausunnon mukaan rangaistavaksi säätämisen tulee täyttää kriminalisointiperiaatteiden ja perusoikeuksien rajoitusedellytysten asettamat vaatimukset, kuten esimerkiksi painavan yhteiskunnallisen tarpeen ja rikosoikeuden käytön viimesijaisuuden vaatimukset. Lausunnon perusteella DNA-näytteenottovelvollisuuteen liittyvä rangaistussäännös on poistettu esitysluonnoksesta.

Korkeimman hallinto-oikeuden lausunnossa kiinnitettiin huomiota asetusten antamista koskevaan toimivallanjakoon valtioneuvoston ja maa- ja metsätalousministeriön välillä. Korkeimman hallinto-oikeuden mukaan toimivallanjako ei ole laissa enää kovin selkeä, ja sitä tulisi jatkossa tarkastella. Lausunnon perusteella esitysluonnoksesta on poistettu

asetuksenantovaltuus, jonka mukaan maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voitaisiin rajoittaa pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla sallittavaan metsästykseen osallistuvien metsästäjien lukumäärää. Esitysluonnos ei siten sisällä maa- ja metsätalousministeriölle osoitettuja uusia asetuksenantovaltuuksia.

Lisäksi korkein hallinto-oikeus huomautti, että esityksessä ei tarkemmin kuvata sitä, miten 41 §:n ja 41 a §:n poikkeuslupajärjestelmää jatkossa hyödynnettäisiin suden osalta. Esityksen perusteluja on täydennetty tältä osin.

Suomen riistakeskuksen lausunnon perusteella esityksen 30 §:n 2 momentin asetuksenantovaltuutta on muutettu siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsästyksen johtajan ja varajohtajien ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle. Joissain tilanteissa voi olla perusteltua, että ilmoitus tehtäisiin nykytilanteesta poiketen myös Suomen riistakeskukselle.

Lisäksi esityksen kohdan 5.2 perusteluja on täydennetty Ruotsin lainsäädännön osalta. Esitykseen on tehty lausuntokierroksen jälkeen myös vähäisiä teknisiä tarkistuksia.

7 Säännöskohtaiset perustelut

10 §. Pyyntilupa ja alueellinen kiintiö. Voimassa olevan pykälän 1 momentti sisältää asetuksenantovaltuuden, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista, pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä myöntämisessä noudatettavasta menettelystä ja muista pyyntilupaa koskevista seikoista sekä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta. Asetuksenantovaltuutta muutettaisiin siten, että se sisältäisi myös tarkemman sääntelyn alueellista kiintiötä koskevista seikoista. Samalla momenttiin tehtäisiin vähäisiä kielellisiä tarkennuksia ja momentin viittaus lain 26 §:ään tarkennettaisiin siten, että viitattaisiin 26 §:n 1 momenttiin.

Pykälän 2 momentin jälkimmäisen virkkeen ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin vähäisiä kielellisiä tarkennuksia. Muutokset olisivat luonteeltaan teknisiä.

Samalla pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa velvoitettaisiin lähettämään pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saaliiksi saadusta sudesta DNA-näytteet Luonnonvarakeskukselle. DNA-tietoa hyödynnetään susikannan seurannassa ja vuosittaisessa kanta-arviossa. Lisäksi DNA-näytteen avulla erotetaan saaliiksi saatujen susien joukosta mahdolliset koirasudet. Momentissa säädettäisiin asetuksenantovaltuus, jonka mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta. Luonnonvarakeskus antaisi tarkemmat ohjeet DNA-näytteiden ottamisesta, säilyttämisestä ja toimittamisesta.

30 §. Metsästyksen johtaja. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että vastaavasti kuin poikkeusluvan saajan, myös suden pyyntiluvan saajan olisi nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Jos suttu metsästettäisiin alueellisen kiintiön nojalla, jokaisen metsästykseen osallistuvan olisi omalta osaltaan huolehdittava siitä, että metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on nimetty.

Pykälän 2 momentin asetuksenantovaltuutta muutettaisiin siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsästyksen johtajan ja varajohtajien ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle ja/tai Suomen riistakeskukselle. Joissain tilanteissa voi olla perusteltua, että ilmoitus tehtäisiin nykytilanteesta poiketen myös Suomen riistakeskukselle.

Samalla pykälän ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin vähäisiä kielellisiä tarkennuksia. Muutokset olisivat luonteeltaan teknisiä.

37 §. Riistaeläinlajin rauhoittaminen. Pykälän 3 momentin sääntelyä muutettaisiin siten, että suden rauhoitusta koskeva säännös poistettaisiin momentista. Rauhoitusajasta säädettäisiin metsästysasetuksessa.

41 §. Poikkeusluvut. Metsästyslain 41 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeuslupan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupaun liitettävistä määräyksistä, poikkeuslupan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeuslupan ajallisesta kestosta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Metsästyslain 41 §:n 5 momentin mukaan poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeuslupan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeuslupan päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentin mukaan sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 4 momentin mukaan edellä 3 momentissa tarkoitettu rauhoituksesta poikkeaminen voidaan järjestää poronhoitoalueella myös maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa määritellyn alueellisen kiintiön nojalla. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kiintiön myöntämisen edellytyksistä ja alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta. Suomen riistakeskus vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun rauhoituksesta poikkeamisen seurannasta.

Edellä kuvattu sääntely on aiheuttanut käytännössä soveltamisongelmia. Metsästyslain 41 §:n 5 momentin ja 41 a §:n 4 momentin sääntelyn välinen suhde näyttäytyy vaikeasti hahmotuvana, ja epäselvyyttä on herättänyt esimerkiksi se, miltä osin sääntely koskee vain poronhoitoaluetta. Sääntelyn selkeyttämiseksi 41 a §:n 4 momentin valtioneuvoston asetuksenantovaltuus siirrettäisiin 41 §:n 4 momenttiin. Samalla 41 §:n 4 ja 5 momentissa kirjoitettaisiin auki se, että 41 a §:n 4 momentin alueellista kiintiötä koskeva sääntely tarkoittaisi poronhoitoalueen alueellista kiintiötä. Asiallisesti sääntely säilyisi muuttumattomana.

Lisäksi 41 §:n 4 ja 5 momentin ruotsinkieliseen sanamuotoon tehtäisiin vähäisiä kielellisiä tarkistuksia. Muutokset olisivat luonteeltaan teknisiä.

41 a §. Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle. Luontodirektiivin 16 artiklassa säädetään poikkeuksesta 12 ja 14 artiklan mukaiseen suojeluun. Poikkeaminen on mahdollista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole ja jollei poikkeus haittaa kyseisten lajien kantojen suotuisan suojelun tason säilyttämistä niiden luontaisella levinneisyysalueella. Tämän lisäksi edellytetään esimerkiksi tarvetta erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseen tai turvallisuusperustetta (kts. luontodirektiivin 16 artikla 1 kohta alakohdat a–d) taikka luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan perustetta.

Luontodirektiivin 16 artiklan 1 kohdan e alakohdan nojalla suojelusta voidaan poiketa tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden ottamiseksi kansallisten toimivaltaisten viranomaisten määrittelemissä rajoissa. Tällöin puhutaan ns. kannanhoidollisesta metsästyksestä, josta säädetään kansallisesti metsästyslain 41 a §:n 3 momentissa, jonka mukaan sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Metsästyslain 41 a §:n 3 momentti ei kuitenkaan sisällä viittausta pykälän 1 momentin johdantokappaleen sääntelyyn, jonka mukaan poikkeuslupa voidaan myöntää ainoastaan silloin, jos muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole eikä päätös haittaa lajin suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista lajin luontaisella levinneisyysalueella. Tämä on selkeä puute, vaikka 3 momentin sääntelyä on vakiintuneesti tulkittu siten, että 1 momentin johdantokappaleen edellytysten on täyttyvä rauhoituksesta poikettaessa. Myös yhteisöjen tuomioistuimen ratkaisussa (asia C-98/03, Komissio vastaan Saksan liittotasavalta, kohta 60) todetaan 16 artiklan täytäntöönpanosta, että kun kyse on direktiivistä, jossa vahvistetaan monimutkaisia ja teknisiä sääntöjä ympäristöoikeuden alalla, jäsenvaltioiden on erityisesti huolehdittava siitä, että niiden direktiivin täytäntöönpanon varmistava lainsäädäntö on selkeä ja täsmällinen. Edellä mainituista syistä 3 momentin sääntelyä täsmennettäisiin viittauksella 1 momentin johdantokappaleessa säädettyihin edellytyksiin, jotka koskevat muuta tyydyttävää ratkaisua sekä suotuisan suojelutason säilyttämistä tai saavuttamista.

Lisäksi pykälän 4 momentin valtioneuvoston asetuksenantovaltuus siirrettäisiin 41 §:n 4 momenttiin edellä 41 §:n perusteluissa esitetyistä syistä. Kyseessä olisi tekninen muutos.

8 Lakia alemman asteinen sääntely

Ehdotuksen 10 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin myös muista alueellista kiintiötä koskevista seikoista sekä DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta. Ehdotuksen 30 §:n 2 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsästyksen johtajan ja varajohtajien ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle.

9 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2026.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

10.1 Ympäristöperusoikeus

Perustuslain 20 §:n 1 momentin mukaan vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Pykälän esitöiden (kts. HE 309/1993, s. 66) mukaan vastuu kohdistuu sekä julkiseen valtaan että yksityisiin luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöihin. Säännöksen tarkoittama vastuu kohdistuisi sekä elolliseen luontoon (eläimet ja kasvit), elottomaan luonnonympäristöön (vesistöt, ilmakehä, maa- ja kallioperä) että ihmisen

toiminnan tuloksena syntyneeseen kulttuuriympäristöön (rakennukset, rakennelmat ja maisemat). Säännöksen piiriin kuuluvat sekä ympäristön tuhoutumisen tai pilaantumisen estäminen että aktiiviset luonnolle suotuisat toimet. Siten säännös ilmaisee ihmisten kaikinpuolisen vastuun sellaisesta taloudellisen ja yhteiskunnallisen toiminnan kokonaislinjasta, joka turvaa elollisen ja elottoman luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Luontodirektiivin mukaan jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta liitteessä V olevan luonnonvaraisen eläinlajin yksilön ottaminen luonnosta sekä hyödyntäminen ei ole ristiriidassa suotuisan suojelun tason säilyttämisen kanssa. Esityksellä toteutetaan edellä tarkoitettua velvoitetta. Metsästyslain mukaan metsästystä on harjoitettava kestävästi käytön periaatteiden mukaisesti ja siten, että riistaeläinkannat eivät vaarannu. Esityksessä poistettaisiin metsästyslain säännös suden ympärivuotisesta rauhoituksesta, mutta metsästyksen kestävyys turvattaisiin säätämällä asetustasolla määräaikaista rauhoitusajasta sekä metsästettävien eläinten kiintiöstä, jonka taustalla on Luonnonvarakeskuksen tuottama ajantasainen kanta-arvio. Lakiehdotus on siten sopuussuhteissa perustuslain 20 §:n kanssa.

10.2 Asetuksenantovaltuudet

Perustuslain 80 §:n mukaan Tasavallan presidentti, valtioneuvosto ja ministeriö voivat antaa asetuksia tässä perustuslaissa tai muussa laissa säädetyn valtuuden nojalla. Lailla on kuitenkin säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty, asetuksen antaa valtioneuvosto.

Ehdotuksen 10 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin muista alueellista kiintiötä koskevista seikoista sekä DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta. Lailla säädettäisiin alueellista kiintiötä ja DNA-näytteiden toimittamisvelvollisuutta koskevista perusteista. Ehdotuksen 30 §:n 2 momentin asetuksenantovaltuutta laajennettaisiin siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin metsästyksen johtajan ja varajohtajien ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle. Asetuksissa säädettäisiin yksityiskohdista, joista säädetään vakiintuneesti valtioneuvoston asetuksella. Esimerkiksi voimassaolevan metsästyslain mukaan valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin muista pyyntilupaa koskevista seikoista.

Edellä mainituilla perusteilla lakiehdotus voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksikössä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan metsästyslain (615/1993) 10 ja 30 §, 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 4 ja 5 momentti sekä 41 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 §, 37 §:n 3 momentti sekä 41 a §:n 3 ja 4 momentti laissa 159/2011, 30 § laissa 504/2017, 41 §:n 4 momentti laissa 206/2013 ja 41 §:n 5 momentti laissa 244/2025, seuraavasti:

10 §

Pyyntilupa ja alueellinen kiintiö

Metsästykseseen on oltava pyyntilupa tai metsästyksessä on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä alueellista kiintiötä, jos metsästyksestä aiheutuu muun kuin 26 §:n 1 momentissa mainitun riistaeläinlajin kannan vaarantuminen tai jos riistaeläinlajin metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista, pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä myöntämisessä noudatettavasta menettelystä ja muista pyyntilupaa ja alueellista kiintiötä koskevista seikoista sekä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta.

Pyyntilupien ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavan metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

Suomen riistakeskus myöntää 1 momentissa tarkoitetun pyyntiluvan sekä vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun metsästyksen seurannasta.

Pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saaliiksi saadusta sudesta on toimitettava DNA-näytteet Luonnonvarakeskukselle. Valtioneuvoston asetuksella säädetään DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta.

30 §

Metsästyksen johtaja

Hirvieläimen ja suden pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeuslupan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Jos suttu metsästetään alueellisen kiintiön nojalla, metsästykseseen osallistuvan on huolehdittava siitä, että metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on nimetty. Metsästykseseen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästykseseen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

37 §

Riistaeläinlajin rauhoittaminen

Karhu, saukko, ahma, ilves ja kirjohylje ovat aina rauhoitettuja.

41 §

Poikkeusluvut

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeusluvan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupaan liitettävistä määräyksistä, poikkeusluvan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeusluvan ajallisesta kestosta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista sekä 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä ja alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön nojalla pyydettyjen saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeusluvan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettun poikkeusluvan ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitettun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle

Sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan 1 momentissa säädetyn lisäksi myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi, jos 1 momentin johdantokappaleessa säädetyt edellytykset täyttyvät.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu rauhoituksesta poikkeaminen voidaan järjestää poronhoitoalueella myös maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa määritellyn alueellisen kiintiön nojalla. Suomen riistakeskus vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun rauhoituksesta poikkeamisen seurannasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 20.11.2025

Pääministeri

Petteri Orpo

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

Laki

metsästyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan metsästyslain (615/1993) 10 ja 30 §, 37 §:n 3 momentti, 41 §:n 4 ja 5 momentti sekä 41 a §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 10 §, 37 §:n 3 momentti sekä 41 a §:n 3 ja 4 momentti laissa 159/2011, 30 § laissa 504/2017, 41 §:n 4 momentti laissa 206/2013 ja 41 §:n 5 momentti laissa 244/2025, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

10 §

Pyyntilupa ja alueellinen kiintiö

Metsästykseseen on oltava pyyntilupa tai metsästyksessä on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä alueellista kiintiötä, jos metsästyksestä aiheutuu muun kuin 26 §:ssä mainitun riistaeläinlajin kannan vaarantuminen tai jos riistaeläinlajin metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista, pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä myöntämisessä noudatettavasta menettelystä ja muista pyyntilupaa koskevista seikoista sekä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta.

Pyyntilupien ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavan metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

10 §

Pyyntilupa ja alueellinen kiintiö

Metsästykseseen on oltava pyyntilupa tai metsästyksessä on noudatettava maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa säädettyä alueellista kiintiötä, jos metsästyksestä aiheutuu muun kuin 26 §:n 1 momentissa mainitun riistaeläinlajin kannan vaarantuminen tai jos riistaeläinlajin metsästyksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää. Valtioneuvoston asetuksella *annetaan tarkempia säännöksiä* pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla metsästettävistä riistaeläinlajeista, pyyntiluvan ja alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä sekä myöntämisessä noudatettavasta menettelystä ja muista pyyntilupaa *ja alueellista kiintiötä* koskevista seikoista sekä pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta.

Pyyntilupien ja alueellisen kiintiön nojalla sallittavan metsästyksen vuotuista saalismäärää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee.

Suomen riistakeskus myöntää 1 momentissa tarkoitetun pyyntiluvan sekä vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun metsästyksen seurannasta.

Suomen riistakeskus myöntää 1 momentissa tarkoitetun pyyntiluvan sekä vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun metsästyksen seurannasta.

Pyyntiluvan tai alueellisen kiintiön nojalla saaliiksi saadusta sudesta on toimitettava DNA-näytteet Luonnonvarakeskukselle. Valtioneuvoston asetuksella säädetään DNA-näytteiden toimittamisen määräajasta.

30 §

Metsästyksen johtaja

Hirvieläimen pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

37 §

Riistaeläinlajin rauhoittaminen

Susi, karhu, saukko, ahma, ilves ja kirjohylje ovat aina rauhoitettuja.

30 §

Metsästyksen johtaja

Hirvieläimen ja suden pyyntiluvan sekä suden, karhun, ahman ja ilveksen poikkeusluvan saajan on nimettävä metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia. *Jos suttu metsästetään alueellisen kiintiön nojalla, metsästyksen osallistuvan on huolehdittava siitä, että metsästyksen johtaja ja tarvittava määrä varajohtajia on nimetty.* Metsästyksen osallistuva henkilö on velvollinen noudattamaan metsästyksen johtajan antamia määräyksiä. Metsästyksen johtaja saa kieltää metsästyksen osallistumisen henkilöltä, joka ei noudata annettuja määräyksiä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään metsästyksen johtajan ja varajohtajien nimeämisestä, näiden ilmoittamisesta asianomaiselle riistanhoitoyhdistykselle tai Suomen riistakeskukselle, läsnäolosta metsästystapahtumassa sekä metsästyksen johtajan tehtävistä.

37 §

Riistaeläinlajin rauhoittaminen

Karhu, saukko, ahma, ilves ja kirjohylje ovat aina rauhoitettuja.

41 §

Poikkeusluvut

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeuslupan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupaun liitettävistä määräyksistä, poikkeuslupan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeuslupan ajallisesta kestosta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun alueellisen kiintiön nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeuslupan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeuslupan päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle

Sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan myöntää myös tarkoin valvotuissa oloissa valikoiden ja rajoitetusti

41 §

Poikkeusluvut

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poikkeuslupan myöntämisessä noudatettavasta menettelystä, poikkeuslupaun liitettävistä määräyksistä, poikkeuslupan nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta, poikkeuslupan ajallisesta kestosta ja poikkeamisen edellytysten arvioinnista sekä 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön myöntämisen edellytyksistä ja alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta. Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää myös ajankohdista, jolloin 37 §:n mukaisesta rauhoituksesta voidaan poiketa.

Poikkeuslupien ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön nojalla pyydetävän saaliin vuotuista määrää voidaan rajoittaa. Maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, mitä riistaeläinlajeja tai poikkeuslupan myöntämisperustetta rajoitus koskee, suurimmasta sallitusta saalismäärästä, saalisyksilöiden sukupuolesta ja iästä sekä alueesta, jota rajoitus koskee. Lisäksi maa- ja metsätalousministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 41 a §:n 3 momentissa tarkoitetun poikkeuslupan ja 41 a §:n 4 momentissa tarkoitetun poronhoitoalueen alueellisen kiintiön päämäärästä ja alueesta, jota päämäärä koskee, sekä poikkeuksen kohteena olevan lajin suotuisan suojelutason viitearvosta.

41 a §

Edellytykset eräiden riistaeläinlajien poikkeusluvalle

Sutta, karhua, saukkoa ja ilvestä koskeva poikkeuslupa voidaan 1 momentissa säädetyksi lisäksi myöntää myös tarkoin valvotuissa

Voimassa oleva laki

tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu rauhoituksesta poikkeaminen voidaan järjestää poronhoitoalueella myös maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa määritellyn alueellisen kiintiön nojalla. *Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin kiintiön myöntämisen edellytyksistä ja alueellisen kiintiön nojalla saadun saaliin ilmoittamisesta.* Suomen riistakeskus vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun rauhoituksesta poikkeamisen seurannasta.

Ehdotus

oloissa valikoiden ja rajoitetusti tiettyjen yksilöiden pyydystämiseksi tai tappamiseksi, *jos 1 momentin johdantokappaleessa säädetyt edellytykset täyttyvät.*

Edellä 3 momentissa tarkoitettu rauhoituksesta poikkeaminen voidaan järjestää poronhoitoalueella myös maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa määritellyn alueellisen kiintiön nojalla. Suomen riistakeskus vastaa alueellisen kiintiön nojalla sallitun rauhoituksesta poikkeamisen seurannasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
